

[Ove Hansen.]

hele reformen er gennemført, og dertil kommer, at rækkefølgen for reformens tilblivelse efter min opfattelse har været fejlagtig. Rækkefølgen burde have været: 1) den kommunale inddeling, 2) opgavefordelingen og 3) byrdefordelingen. Men regeringen pressede jo byrdefordelingen igennem, for at staten kunne fritages for nogle forpligtelser på det økonomiske område.

Ministeren siger i redegørelsen, at den nu gennemførte kommunale inddeling ligger fast. Jeg kan gå med til, at den inddeling, der findes i dag, anvendes som udgangspunkt for opgavefordelingen, men ændringer i fremtiden må ingeniende være udelukket. Jeg tænker ikke alene på den kommunale og amtskommunale inddeling rundt i landet, men i særlig grad på hovedstadsområdet. Ministeren omtalte ikke problemerne i hovedstadsområdet. Det ville være af interesse at høre, hvad regeringen agter at foretage sig i hovedstadsområdet. Der foreligger flere forslag fra hovedstadsreformudvalget. Nu er det regeringen, der har udspillet, og vi er sikkert mange, der venter i spænding på et udspil fra regeringen. Jeg vil gerne spørge, om udspillet kan ventes at komme i indeværende folketingsår.

Det fremgår af ministerens redegørelse, at amtskommunerne får en mere fremtrædende plads i den kommunale forvaltning, at amtsrådene tillægges flere opgaver og større beføjelser end hidtil. Det overrasker mig i nogen grad. Det afgørende, synes jeg, for den kommunale forvaltning må være at betjene befolkningen bedst; dér, hvor befolkningen er, må forvaltningen være, og da det nu engang er lettere at indfinde sig på et rådhus end i en amtsgård, anser jeg det for at være af meget stor værdi, at så mange opgaver som muligt tildeles kommunerne. Amtskommunerne må mere tage sigte på at beskæftige sig med opgaver, der ikke er begrænset til et lokalt område, men omfatter større områder.

Modsat ministerens opfattelse af amtsrådene gør den opfattelse sig gældende i visse kredse, at amtskommunerne er overflødige, at de kunne undværes eller i hvert fald reduceres i antal. Jeg ville være noget betænkelig ved at lade amtsrådene udgå af den kommunale forvaltning. Jeg tror, at den opbygning, vi har i det kommunale system,

nemlig den todelte opbygning med kommuner og amtskommuner, er den form, der tjener folkestyret bedst.

Der er vel nok amtsråd, der har kastet sig ud i det for store opgaver eller planer, og sådant noget vil jeg advare imod; det vil være til skade for det folkevalgte princip. Sygehusskandalen i Herlev har heller ikke bidraget til gunst for amtsrådene. Afskaffede man amtskommunerne, ville den decentralisering, der tilstræbes, formentlig udeblive, og centraladministrationen ville få en betydelig større indflydelse på de folkevalgtes bekostning.

Ved kommunalreformens ikrafttræden reduceredes antallet af folkevalgte medlemmer i de kommunale råd fra ca. 11.000 til ca. 4.600 medlemmer. Det var en meget betydelig formindskelse, og lad mig tilføje, at det var efter min mening reformens bagside.

Om vi har for mange amtskommuner, kan vi næppe afgøre, førend opgavefordelingen er endeligt fastlagt og amtskommunerne har fået tid til en indpasning i det nye system. Det er vort ønske, at kommuner og amtskommuner skal kunne fungere på tilfredsstillende måde, men en forudsætning herfor må være, at det nøje fastlægges og præciseres, hvad der er statens opgaver, hvad der er kommunernes opgaver, og hvad der er amternes. Finder en sådan afgrænsning ikke sted, vil der opstå kompetencestridigheder. Allerede nu er der tegn på dobbeltkompetence, og problemet bliver ikke mindre, når den sociale forvaltning indgår i amtskommunernes regie.

Jeg henstiller indtrængende til regeringen at påse, at dobbeltkompetence undgås. Det vil være af stor betydning, om man fra regeringens side ville drage omsorg for en vis koordinering de forskellige ministerier imellem med hensyn til opgaver og krav, som i fremtiden pålægges kommuner og amtskommuner. En af de væsentligste opgaver, som må tillægges amtskommunerne foruden de allerede lovbundne, er den overordnede planlægning. Planlægning i det hele taget må være amtskommunernes primære opgave. Vi savner stærkt en lov om landsplanlægning, jeg håber, at et lovforslag herom snart vil foreligge. Ved landsplanlægning vil det være muligt i forståelse med amtskommunerne og for så vidt også med kommu-